

PRESUDA SUDA

22. studenoga 1978.(*)

U predmetu C-93/78,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Amtsgericht de Essen (Općinski sud u Essenu, Njemačka) u postupku koji se na tom sudu vodi između

Lothara Mattheusa, trgovca iz Windecka/Opperzaua,

i

Doego Fruchtimport und Tiefkuhlkost eG, iz Dortmunda,

o tumačenju članka 237. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, J. Mertens de Wilmars i A. J. Mackenzie Stuart, predsjednici vijeća, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Mayras,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 23. ožujka 1978. koje je Sud zaprimio 14. travnja 1978., na temelju članka 177. Ugovora Amtsgericht de Essen (Općinski sud u Essenu) uputio je Sudu tri prethodna pitanja o tumačenju članka 237. Ugovora kojima pita je li pristupanje Španjolske, Portugala i Grčke Europskim zajednicama u skoroj budućnosti nemoguće zbog prava Zajednice.
- 2 Ta pitanja proizlaze iz ugovora na temelju kojeg se stranka Mattheus obvezala za društvo Doego u Španjolskoj i Portugalu provoditi istraživanja tržišta za određene poljoprivredne proizvode.

Završne odredbe tog ugovora glasile su kako slijedi:

„Ovaj se ugovor sklapa na fiksni rok od 5 godina. Nalogodavac [Doego] ga ima pravo raskinuti u slučaju da se pristupanje – činjenično ili pravno – pokaže neostvarivim. O

pravnoj nemogućnosti odlučuje Sud Europskih zajednica. U slučaju legitimnog raskida, zastupnik gubi pravo na nadoknadu troškova.

Ovaj ugovor potpada pod nadležnost sudova u Essenu”.

- 3 Budući da je društvo Doego raskinulo ugovor pozivajući se na navedenu odredbu, L. Mattheus je podnio tužbu pred Amtsgerichtom (Općinski sud) radi ishođenja nadoknade svojih troškova.

Stoga je taj sud uputio Sudu sljedeća prethodna pitanja:

a) „Trebalo li se članak 237. Ugovora o EEZ-u, sâm ili u vezi s drugim odredbama Ugovora o EEZ-u tumačiti tako da postavlja, osim formalnih uvjeta definiranih u članku 237., i bitna pravna ograničenja pristupanju trećih zemalja Europskim zajednicama?

b) Koja su to ograničenja?

c) Stoga, je li, s obzirom na pravo Zajednice, pristupanje Europskim zajednicama Španjolske, Portugala i Grčke u skoroj budućnosti nemoguće?”

Postupak

- 4 Članak 177. prvi stavak Ugovora glasi: „Sud je nadležan odlučivati o prethodnim pitanjima, [...] o tumačenju ovog Ugovora [...]” [neslužbeni prijevod].

Drugi stavak tog članka glasi: „Ako se takvo pitanje pojavi pred bilo kojim sudom države članice, taj sud može, ako smatra da je odluka o tom pitanju potrebna da bi mogao donijeti presudu, zatražiti od Suda da o tome odluči” [neslužbeni prijevod].

- 5 Tako utvrđena raspodjela nadležnosti je obvezujuća; ona se ne može mijenjati niti se izvršenje tih nadležnosti može sprečavati, osobito sporazumima između privatnih osoba kojima se sudovima država članica, time što ih se lišava izvršenja diskrecijske ovlasti koje im se priznaje člankom 177. drugim stavkom, namjerava nametnuti obveza upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku.

- 6 Zbog činjenica u postupku javlja se pitanje je li odredba kao ona koja se nalazi u ugovoru između stranaka u glavnom postupku i zbog koje je upućen zahtjev za prethodnu odluku, a koja zakonitost raskida ugovora čini ovisnom o odluci Suda, ništavna zbog toga što je nespojiva s navedenim odredbama.

Međutim nacionalni sud nije postavio pitanje u tom smislu i s obzirom na ono što slijedi nije nužno da se Sud službeno o tome očituje.

O prethodnim pitanjima

- 7 Članak 237. prvi stavak Ugovora glasi: „Svaka europska država može podnijeti zahtjev za članstvo u Zajednici. Svoj zahtjev upućuje Vijeću koje odlučuje jednoglasno nakon pribavljanja mišljenja Komisije”. [neslužbeni prijevod]

Drugi stavak tog članka glasi: „Uvjeti primanja i prilagodbe ovog Ugovora koje ono uzrokuje utvrđuju se sporazumom između država članica i države podnositeljice zahtjeva. Ovaj se sporazum podnosi na ratifikaciju svim državama ugovornicama u skladu s njihovim ustavnim odredbama”. [neslužbeni prijevod]

- 8 Tim se odredbama, za pristup novih država članica utvrđuje precizan postupak s jasno utvrđenim granicama, u kojem su vlasti navedene u samom članku te koje određuju uvjete za pristupanje.

Definiranje pravnih uvjeta takvog pristupanja tako ostaje u okviru navedenog postupka, bez mogućnosti da se unaprijed sudskim putem utvrdi njihov sadržaj.

Stoga Sud, u okviru postupka predviđenog člankom 177., ne može odlučivati o obliku ili sadržaju uvjeta koji bi se eventualno trebali usvojiti.

Zato se treba proglasiti nenadležnim za pitanja koja je uputio Amtsgericht (Općinski sud).

Troškovi

- 9 Troškovi podnošenja očitovanja Sudu koje je imala Komisija ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

o pitanjima koja je rješenjem od 23. ožujka 1978. uputio Amtsgericht de Essen (Općinski sud u Essenu), odlučuje:

Sud nije nadležan odlučivati o pitanjima koja je uputio nacionalni sud.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 22. studenoga 1978.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački